

عنوان مقاله:

تبیین دلالت‌های تربیتی برنامه درسی مقطع ابتدایی بر مبنای فلسفه اسلامی

محل انتشار:

نهمین همایش ملی مطالعات و تحقیقات نوین در حوزه علوم تربیتی، روانشناسی و مشاوره ایران (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 7

نویسنده:

زهرا بابائی - دانشجوی کارشناسی ارشد، رشته تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش، دانشگاه پیام نور اراک، ایران

خلاصه مقاله:

فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی یکی از علوم فلسفی اسلامی است که با روش تعلقی به بازنگاشت منظیم بنیان‌های فلسفی و نظری تعلیم و تربیت اسلامی از یک سو، و استنتاج و استنباط مدلول‌های تربیتی مناسب با آنها از سوی دیگر، می‌پردازد. برنامه آموزشی و تربیتی به عنوان محور فعالیت تربیتی، برای دوره حساس کودکی از اهمیت و ظرافت خاصی برخوردار است. دو نوعنگاه بر طراحی برنامه درسی حاکم است که نقش منفعل و پذیرنده به متربی می‌دهد یا نقش فعال و عامل برای او قائل است. پژوهش حاضر با هدف تبیین دلالت‌های تربیتی برنامه درسی مقطع ابتدایی بر مبنای فلسفه اسلامی انجام گرفت. روش پژوهش حاضر مروی از نوع کتابخانه‌ای است. مطالب گردآوری شده برگرفته از سایت‌های پژوهشی مختلف فارسی و لاتین همچون اسن آیدی، ساینس‌دایرکت، اسکوپوس مگیران، گوگل اسکالار پورتال علوم انسانی و پایان نامه‌های دانشگاهی می‌باشد. کلیدوازه‌های اینپژوهش جهت جست و جو عبارت بودند از: برنامه درسی، دلالت‌های تربیتی برنامه درسی تعلیم و تربیت اسلامی، اهمیت فلسفه‌اسلامی برای برنامه درسی. تحلیل مطالعات انجام گرفته شده نشان داده است بنیاد تربیت اسلامی بر طرد ثبویت گرایی، عینیت گرایی، خودبینایی همچین تاکید بر وجودت دانش و تذکر موقعیت ویژه انسان استوار می‌گردد. تبیینی از تربیت اسلامی که هشتگیت توحید حضوری - به معنای یادداشت‌های توحید حضوری حق - را رسالت نظام آموزشی معرفی کند برای تلفیق برنامه درسی جهت توسعه‌نگریش آیه‌ای - به معنای دیدن حیثیت آیه‌ای موجودات - دلالت دارد. تلفیق برنامه درسی براساس مضمون مفهومی وجود بهتشکیل یک فرا برنامه درسی برای تربیت منتهی می‌شود که با توجه به وجودت معرفت سلسه مراتبی از مفاهیم و مضماین را از جوهره‌های دین، دانش، هنر و فرهنگ - قلمروهای اساسی مواجهه انسان با وجود - در بر می‌گیرد. علاوه بر این شبکه مفهومی که حاصل از روابط طولی و عرضی مضمون‌ها ذیل مفهوم وجود است، دست کم سه محور دیگر نیز برای تلفیق فرا برنامه درسی می‌تواند نظر گرفت. تلفیق ظرفیت‌های دانشی یادگیرنده‌گان شامل توانمندی تحلیل دانش‌های مفهومی و دریافت‌های شهودی، تلفیق‌علایق نقشی شامل علایق نقش‌های اجتماعی و علایق مربوط به نقش وجود شناختی آنان، تلفیق انواع ارزشیابی شامل الگوهای ارزشیابی اجتماعی و خودستنجی، می‌توانند فرآیند تلفیق برنامه درسی برای تربیت اسلامی را سامان بخشنند.

کلمات کلیدی:

تبیین، تعلیم و تربیت، برنامه درسی، اسلام، دوره ابتدایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1842876>
